

Rolnummer 2129
Arrest nr. 91/2002 van 5 juni 2002

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 62, § 3, van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, gesteld door de Arbeidsrechtbank te Antwerpen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters A. Arts en M. Melchior, en de rechters R. Henneuse, M. Bossuyt, L. Lavrysen, A. Alen en J.-P. Moerman, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter A. Arts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij vonnis van 2 februari 2001 in zake T. Peeters tegen de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 12 februari 2001, heeft de Arbeidsrechtbank te Antwerpen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schendt artikel 62, § 3, van de Kinderbijslagwet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, namelijk doordat artikel 62, § 3, enkel kinderbijslag tot 25 jaar toekent aan personen die een stage volgen om benoemd te worden in een ambt terwijl aan personen die een (verplichte en onbezoldigde) stage volgen die toegang geeft tot het uitoefenen van het beroep van architect geen kinderbijslag tot 25 jaar wordt toegekend ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

De Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers vordert van de eisende partij voor de Arbeidsrechtbank te Antwerpen kinderbijslag terug die werd uitbetaald voor de periode van 1 oktober 1997 tot en met 28 februari 1998. Gedurende die tijd heeft de zoon van de eisende partij een stage gevolgd die vereist is om het beroep van architect als zelfstandige te kunnen uitoefenen. De stage werd *in casu* gevolgd in het buitenland en was volgens de eiseres onbezoldigd.

Volgens de Rijksdienst was er geen recht op kinderbijslag omdat de stage niet noodzakelijk is voor het behalen van een diploma, doch enkel voor de uitoefening van het beroep. De eiseres meent dat de kinderbijslagregeling haar zoon discrimineert ten aanzien van kinderen die een stage volgen om te worden benoemd in een ambt, nu die laatste categorie wel recht heeft op kinderbijslag tot de leeftijd van 25 jaar. Ze verzoekt de Rechtbank een prejudiciële vraag te stellen.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 12 februari 2001 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 7 maart 2001 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 maart 2001.

Bij beschikkingen van 20 maart 2001 en 22 mei 2001 heeft het Hof de zetel aangevuld respectievelijk met de rechters A. Alen en J.-P. Moerman.

De Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel, heeft een memorie ingediend bij op 20 april 2001 ter post aangetekende brief.

Bij beschikkingen van 28 juni 2001 en 30 januari 2002 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 12 februari 2002 en 12 augustus 2002.

Bij beschikking van 23 januari 2002 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 13 februari 2002.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de Ministerraad en zijn advocaat bij op 24 januari 2002 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 13 februari 2002 :

- is verschenen : Mr. M. Beelen, advocaat bij de balie te Leuven, voor de Ministerraad;
- hebben de rechters-verslaggevers M. Bossuyt en R. Henneuse verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van de Ministerraad

A.1. Het recht op kinderbijslag tot 25 jaar voor een kind dat een stage doorloopt om in een ambt te worden benoemd, werd ingevoerd door de wet van 4 juli 1969 en beoogde een onderscheid weg te werken tussen kinderen die een stage volgen om een diploma te behalen en kinderen die een stage volgen om te worden benoemd in een openbaar ambt, doordat de eerste categorie tijdens de stage recht had op kinderbijslag en de tweede categorie niet. De precieze voorwaarden waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen, werden vastgelegd in het koninklijk besluit van 19 augustus 1969, dat sindsdien herhaaldelijk werd gewijzigd.

Op grond van de thans geldende wettelijke regeling wordt kinderbijslag verleend ten behoeve van, enerzijds, kinderen die de leeftijd van 25 jaar niet hebben bereikt en die een stage volgen die noodzakelijk is voor het behalen van een diploma en mits de bezoldiging een bepaald bedrag niet overschrijdt en, anderzijds, kinderen die een onbezoldigde stage doorlopen om te worden benoemd in een openbaar ambt.

A.2. De Ministerraad betoogt in hoofdorde dat het Hof niet bevoegd is om te antwoorden op de prejudiciële vraag, nu het onderscheid in behandeling niet voortvloeit uit de wet, maar wel uit de uitvoeringsbesluiten ervan. De kinderbijslagwet voorziet op algemene wijze in een recht op kinderbijslag voor wie een stage doorloopt om te worden benoemd in een ambt. Het koninklijk besluit van 19 augustus 1969 preciseert dat het moet gaan om een openbaar ambt en sluit aldus andere stages uit.

A.3. In ondergeschikte orde meent de Ministerraad dat er fundamentele verschillen bestaan tussen de stage die moet worden doorlopen om te worden benoemd in een ambt en de stage die vereist is om het beroep van architect zelfstandig te kunnen uitoefenen.

De wet van 26 juni 1963 tot instelling van een Orde van Architecten bepaalt dat niemand in België het beroep van architect mag uitoefenen als hij niet is ingeschreven op het tableau van de Orde of op de lijst van stagiairs. De inschrijving op het tableau van de Orde kan worden aangevraagd na een stage van twee jaar. Het koninklijk besluit van 13 mei 1965 tot goedkeuring van het door de Nationale Raad van de Orde der Architecten vastgesteld stagereglement bepaalt dat de stage in beginsel wordt vergoed. Dat de betrokken stagiair-architect *in*

casu niet zou zijn vergoed, is het gevolg van de keuze die hij vrijwillig gemaakt heeft om zijn stage te volgen in het buitenland. Architecten kunnen vanaf hun inschrijving op de lijst van de stagiairs volwaardig het beroep uitoefenen en eigen cliënteel werven.

Voor de stagiairs die een stage volgen om te kunnen worden benoemd in een openbaar ambt bestaat er geen wettelijke verplichting tot bezoldiging en is de bezoldiging de uitzondering. De stage geeft ook geen recht of zekerheid om het beroep ook werkelijk te kunnen uitoefenen. De eventuele benoeming hangt ook af van andere factoren dan het met succes gevolgd hebben van een stage.

A.4. De Ministerraad besluit dat beide soorten stages dermate verschillend zijn dat de situaties van de betrokken stagiairs niet vergelijkbaar zijn om het verschil in het recht op kinderbijslagen te beoordelen, of dat voor het onderscheid waarover het Hof wordt ondervraagd minstens een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat. De prejudiciële vraag moet ontkennend worden beantwoord.

- B -

B.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 62, § 3, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders (hierna: de kinderbijslagwet), dat luidt :

« Onverminderd de bepalingen van § 1, wordt de kinderbijslag onder de door de Koning bepaalde voorwaarden, verleend tot 25 jaar ten behoeve van het kind dat onderwijs volgt of een stage doorloopt om in een ambt te kunnen worden benoemd.

[...] »

De verwijzende rechter vraagt het Hof of die bepaling de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt doordat ze kinderbijslag toekent aan personen die een stage volgen om te worden benoemd in een ambt, terwijl aan personen die een verplichte en onbezoldigde stage volgen die toegang geeft tot het uitoefenen van het beroep van architect, geen kinderbijslag tot 25 jaar wordt toegekend.

B.2. De in het geding zijnde bepaling verleent op algemene wijze een recht op kinderbijslag tot 25 jaar ten behoeve van het kind dat een stage doorloopt om te worden benoemd in een ambt, evenwel enkel onder de door de Koning bepaalde voorwaarden.

De ruime delegatie die aan de Koning is verleend, houdt niet in dat de wetgever aan de Koning zou hebben toegestaan het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie te schenden. De wijze waarop de Koning gebruik maakt van de Hem toegekende bevoegdheid valt evenwel niet onder de beoordelingsbevoegdheid van het Hof.

B.3. Uit de motivering van de verwijzingsbeslissing blijkt dat de rechter de in de prejudiciële vraag vermelde categorieën van personen vergelijkbaar acht omdat ze in beide gevallen een verplichte en onbezoldigde stage volgen.

Bij de toekenning van het recht op kinderbijslag ten behoeve van het kind dat een stage doorloopt om te kunnen worden benoemd in een openbaar ambt, wordt het al dan niet bezoldigd zijn van de stage door de wetgever niet in aanmerking genomen, zodat een vergelijking met andere categorieën op grond van dat criterium niet pertinent is.

B.4.1. De verwijzende rechter ziet een ander punt van vergelijkbaarheid in het feit dat het in beide gevallen zou gaan om een verplichte stage.

B.4.2. Waar de in het geding zijnde bepaling verwijst naar de voorwaarde dat de jongere een stage doorloopt om te worden benoemd in een ambt, wordt een openbaar ambt bedoeld, zoals bijvoorbeeld het ambt van gerechtsdeurwaarder, van notaris of van meetkundig schatter (ministeriële omzendbrief, nr. 435, van 19 november 1984).

De verplichte stage is een noodzakelijke, doch geen voldoende voorwaarde voor de uitoefening van het ambt. Voor de werkelijke beroepsuitoefening is de betrokkene afhankelijk van een benoeming waarbij andere factoren in aanmerking kunnen worden genomen. Tijdens de stage mag de betrokkene het beroep niet zelfstandig uitoefenen.

B.4.3. De verplichte stage om het beroep van architect op zelfstandige wijze te kunnen uitoefenen is opgelegd door de wet van 26 juni 1963 tot instelling van een Orde van architecten. De stage is een noodzakelijke, en tevens voldoende voorwaarde voor de toegang tot het beroep. Wat de uitoefening van het beroep betreft, is er geen onderscheid tussen de personen ingeschreven op het tableau van de Orde en diegenen die zijn ingeschreven op de lijst van de stagiairs (artikel 5 van de wet van 26 juni 1963). Tijdens de stage vermag de betrokkene het beroep op volwaardige wijze uit te oefenen en eigen cliënteel te verwerven.

B.5. Uit het bovenstaande blijkt dat de aard van de verplichte stage die door architecten moet worden gevolgd, dermate verschilt van de stage bedoeld in artikel 62, § 3, van de kinderbijslagwet, dat het verschil in behandeling dat eruit voortvloeit op het vlak van de toekenning van kinderbijslagen in redelijkheid verantwoord is.

B.6. De prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.

Om deze redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 62, § 3, van de bij het koninklijk besluit van 19 december 1939 samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 5 juni 2002.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

A. Arts